

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942. április 28.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 93. sz.FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDORElőfizetés 1 óra 2:50, negyedévre 7:20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Indiában fokozódik az angolelleses gyűlölet

Csangkaisek visszavonja csapatait Burmából, mert az angol katonaság száma nem kielégítő – A pánindiai kongresszus a megegyezés ellen – Eredményes német támadások a szovjet arcvonalon – Pusztító megtorló támadás Norwich ellen – Északafrikában megfiúsultak a brit páncélos támadások

Ugy a világpolitikában, mint a harctereken bizonyos viharelőtti csend érezhető és csak a megszokott tevékenység folyik. Ugynevezett „nagy esemény”, amely kiemelkednék a jelentések tömkelege közül, nincs. Néhány jellemző jelentés még is akad hiranyagunkban.

Honvédségünk harcaival két olasz lap is foglalkozik. A Tempo című folyóirat tudósítója látogatást tett az Ukrajnában állomásozó magyar dandárnál és színes riportban, igen sok fényképfelvétellel számol be a tapasztalatról. Megállapítja, hogy a magyarok által megszállt ukrain területeken a kereskedelem igen élénk. A gazdag ukrain föld eltudja látni a megszálló csapatokat és a lakosságnak is van elegendő élelme. A lap kiemeli a magyar csapatok hasznos tevékenységét és megállapítja a magyar katonák kiválóságát.

A Gazetta del Popolo arról ír, hogy egy magyar kerékpáros zászlóalj büntető expedíciót vezetett bolsevista orvlövész bandák ellen. A magyar kerékpárosok meglepetészerű támadással, rajtaütöttek a bolsevistákon és megsemmisítették őket. Az ukrain lakosság nem győz eléggé hálálkodni azért, mert a magyar csapatok megszabadították a bolsevista terroristáktól.

A burmai

arcvonalról érkező hírek újabb japán sikerekről számolnak be. A Stefani Iroda jelentése szerint a japán csapatok heves támadást intéztek a lolemi utelágazás ellen, míg az angolok folytatják visszavonulásukat a Sittang folyó vidékén. Erős japán csapatok északi irányban üzik vissza az ellenséget.

Londoni jelentések szerint Burmában egyre komolyabb a helyzet. Hivatalos angol jelentést napok óta nem adtak ki erről az arcvonalról. A magánjelentések szerint a japánok hatalmas tulsulyban vannak a brit és kínai erők felett. Tauggyis visszafoglalását helyijelentőségének tartják.

A japán főhadiszállás egyetlen kedden kiadott jelentésében arról számol be, hogy a molukki szigeteken és Ujguineában április folyamán partraszállt japán csapatok azóta már ezen területek valamennyi fontosabb hadászati támaszpontját birtokukba vették.

A Svenska Dagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint az angol fővárosban feszült figyelemmel várják Cripps bejelentett nyilatko-

zatát indiai küldetésének kudarcáról. Az angol közvéleményt egyre inkább nyugtalanítja az indiai helyzet, annál is inkább, mert a pánindiai kongresszus a leghatározottabban megcáfolta azt a brit jelentést, amely szerint még mindig van lehetőség a megegyezésre. Londoni politikai körök is úgy látják, hogy Gandhi Cripps kudarcra után ismét elfoglalja vezető helyét az indiai politikában, s ez semmiképpen sem kedvező Anglia szempontjából. Nehru, akihez a legtöbb reményt fűzte London ismételt kijelentése, hogy a brit javaslatok gyökeres reformja nélkül szó sem lehet újabb tárgyalásokról.

Londoni különösen aggasztja az a körülmény, hogy Bengália keleti részén fokozódik az angol ellenes gyűlölet és a világosabban látó angolok tisztában vannak azzal, hogy Bengália lakossága ugyanolyan japánbarát magatartást tanúsítana esetleges India elleni japán támadás ese-

tén, mint a burmai benszülöttek.

Az Uj Kaledónia körül támadt francia-amerikai feszültségben csak annyi az új, hogy Vichy washingtoni nagykövete átnyújtotta a külügyminisztériumban kormányra tiltakozó jegyzékét. Svájci lapjelentések nem tartják valószínűnek, hogy a tiltakozó jegyzék bármint is változtatna az amerikai állásponton, miért is a két állam kapcsolatainak súlyos kiéleződése valószínű.

Nem kétséges, hogy a francia kormány nem nyugodhat bele abba, hogy Amerika azzal az ürüggyel, hogy megegyezett a halálraítelt pártító De Gaulle ugynevezett nemzeti bizottságával, megszálljon egy francia gyarmatot s ezzel üsön az amugyis sokat szenvedett francia népen. Laval kormánya politikai körök véleménye szerint meg fogja adni a megfelelő választ Amerika felháborító eljárására.

Német hadijelentés

A vezéri főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy a német csapatok a keleti arcvonal középső és északi részén támadó vállalkozásokkal helyi sikereket ért el. Az arcvonal egyik szakaszán 13 ellenséges páncélost semmisítették meg a németek.

Német harci gépek eredményesen támadták szovjet hajókat a leningrádi és azovitengeri kikötőkben. A jégstengeri arcvonalon a németek 5 szovjet bombázót és 3 vadászgépet semmisítették meg.

Német zuhanóbombázó kötelékek eredményesen folytatták Málta bombázását.

Az angolok a megszállt nyugati partvidék elleni támadásaik során 19 repülőgépet veszítettek. Az angol bombatámadások megtorlásaként nagyarányú német légitámadás folyt Norvich angol város ellen. A bombák nagyszabású robbanásokat és nagykiterjedésű tüzeket okoztak. Az angolok keddre virradóra Köln német várost bombázták. Lakóházakban, templomokban, kórházakban és irodákban intenzív tűzvesztések estek károk. Tizenkét brit gépet lelőtt a légvédelem. Az angolok Norvégia felett is több repülőgépet veszítettek, úgyhogy hétfőn és keddre virradóra legalább 38 repülőgép az angol veszteség.

Német zuhanóbombázók eredményesen támadták az Egyiptom nyugati határára lévő brit anyagraktárakat és a sivatagi vasút végállomásán lévő vonatokat, amelyekben telitalálatokat értek el. Szollum üzemenyagraktárakban nagy tüzek keletkeztek.

Az afrikai harcok

Róma, április 28.

Az olasz főhadiszállás keddi hadijelentése közli, hogy Kirenaikában az olasz tüzérség támadó brit páncélos osztagokat vert vissza. Az egész arcvonalon nagyarányú légi felderítő tevékenység folyt. Az angolok légi harcban egy repülőgépet veszítettek.

A tengelyi légihadereje eredményesen folytatta Málta bombázását. Egy brit gépet lelőttek.

A Földközi tengeren olasz torpedóvető gépek telitalálatot értek el egy karavánban haladó és légierőkkel is védett középnyagváru brit gőzösön.

Csangkaisek visszarendelte a burmai kínai csapatokat?

Sanghái, április 28.

Csungkingi jelentések szerint Csangkaisek tábornok, kínai államfő csalódottan állapította meg, hogy milyen alacsony a Burmában harcoló brit csapatok száma. Emiatt a tábornok elrendelte, hogy a kínai csapatok is térjenek haza Burmából.

Kínai pénzügyi körökben is elkeseredést váltott ki Anglia magatartása. Kínai pénzügyi körök neheztelnek Londonra a burmai kínai pénzváltó bank bezárása miatt.

A nemzeti érdek

azt parancsolja, hogy lehetőleg minden kis helyen, minden megművelhető területen eleven termelő munka induljon meg. A nagy tavaszi munkára már felkészültek a Bácskában. Itt-ott még víz gátolja a munkát, de ahol felszikkadt a föld, ott már megkezdődött a tavaszi szántás.

A palánta kiültetésére is sor került. Az egész nemzet összefogott, hogy a termelő munka egy napra se zökkenjen ki a rendes kerékvágásból.

A faluk lassanként elnéptelenednek, a mezők, a földek hívják az embeket kötelességük teljesítésére. Ezen a fronton is megindul most a küzdelem a végső győzelemig, a termés betakarításáig.

A termelés fontosságát és zavartalanságának szükségességét megéreztek a zombori diákok is. A gimnázium növendékei két hold szántóföldet vettek bérbe.

Ezt a területet saját maguk művelik meg. Már a kora reggeli órákban kivonulnak a szántóföldre, vidáman, énekelve fognak munkához. A hivatalnok fia ép úgy dolgozik, mint a földműves fia. Egymás mellett haladnak és a nemzeti összefogás szelleme vezeti őket és segíti a munka egyenletes és arányos továbbfolytatását.

A zombori diákok önként vállalt munkája azt bizonyítja, hogy a szociális gondolkodás és a nemzet érdekének szem előtt tartása utat tör a magyar nép minden rétegében. Ezen az uton haladva eljutunk az egészségesebb és szebb magyar jövőhöz.

ARENA MOZI

Kedd — csütörtök.

HalálraitéltekTalálkozás a szerelemmel a halál küszöbén.
Főszerepben:**MERLE OBERON és
GEORG BRENT.**

Pótműsor: magyar és olasz hirodó

**SULYOS ÁRAT FIZETEK AZ ANGOLOK
EGY TÁMADÓ KISÉRLETÉRT**

Berlin, április 28.

A Német Távíratok Iroda jelenti, hogy tegnap délután erős brit légikötékek közeledtek az északfranciai partok felé. A német vadászok

harckényszerítették az ellenséget és 7 brit gépet megsemmisítettek. Később újabb brit bombázókötéket vettek észre, amely nagyszámú vadászgép kíséretében közeledett a megszállt partok felé. Ebből a rajból légi harcban 9 gépet semmisített meg, egyet pedig a légvédelmi ágyuk pusztítottak el, úgyhogy az ellenség egyetlen délután folyamán 17 gépet veszített el.

Ugyancsak a Német Távíratok Iroda közli, hogy a brit légügyi minisztérium hivatalos jelentésében 18 repülőgépek elvesztését ismeri be a francia partok elleni támadó kísérlet során.

AMERIKAI CSAPATOK VENEZUELÁBAN

Zürich, április 28.

Venezuelai jelentés szerint amerikai csapatok szálltak partra Venezuelában. A hivatalos jelentés tankcsapatokról szól, melyeknek feladata, hogy a venezuelai hadsereget kiképezzék a korszerű háborúra. Valószínűnek tartják, hogy hasonló csapatokat más délamerikai államba is fognak küldeni.

Gandhi az amerikai csapatok ellen

Sangháj, április 28.

Gandhi hindu vezér hetilapjában állást foglalt azon tervek ellen, hogy Indiába idegen csapatokat szállítsanak.

**A Földközi tenger teljesen
a tengelyhatalmak ellenőrzése alatt**

Tokió, április 28.

A japán sajtó rendkívüli fontosságúnak mondja a háború alakulása szempontjából azt a tényt, hogy a tengelyhatalmak tengeralattjárói hatalmas károkat okoznak az angolszászok ellátási hajózársának és sem Anglia sem Amerika

nem tud védekezni a tengeralattjárók ellen.

A Málta ellen irányuló német—olasz bombatámadások semlegesítették ezt a brit támaszpontot a japán sajtó felfogása szerint és a Földközi tenger most már teljesen a tengelyhatalmak ellenőrzése alá került.

Törökországot nyugtalanítja a perzsiai helyzet

Róma, április 28.

A Stefani olasz hírodó jelentése szerint az iráni helyzet nagy nemtetszést váltott ki Törökországban. A perzsiai viszonyok megnehezítik a két baráti állam kapcsolatát.

A Vakit c. török lap szerint Iránban az angol és szovjet megszálló csapatok okoznak minden zavart, ami elsősorban a közellátás terén jut kifejezésre. Az ország súlyos élelmiszeri gondokkal küzd. Ugy az angol mint a szovjet megszállók saját céljaikra rekvirálják el a lakosságtól az élelmiszerkeket, a szállítást pedig az által

akadályozzák meg, hogy minden vasúti és egyéb szállító eszközt kizárólag a saját szolgálatukba állítsanak. Politikai téren is erősen érezeti a hatását a brit—szovjet megszállás. A lázadásokat nem sikerült még mindig leverni és napról napra érkeznek a sebesültek a harcok színteréről. A helyzet mindaddig rosszabbodni fog — a török lap szerint — amíg a megszállás tart.

A lap végül megcáfolja azokat az állításokat, mintha a perzsiai lázadáshoz a tengelyhatalmaknak közük volna.

**Az ujkaledoniai 15.000 francia
nagy része hű Pétainhoz**

Vichy, április 28.

A francia külügyminisztérium két közleményt adott ki, az egyik Uj Kaledónia amerikai megszállásával, a másik pedig a francia—kanadai diplomáciai viszony megszakításával kapcsolatos hírekkel foglalkozik.

Megállapítja a közlemény, hogy Uj Kaledónia 16 hónap óta a lázadók kezén van. A forgalom teljes hiánya miatt a gyarmatról nem igen érkeztek hírek Vichybe de Gaulle vállalkozásáról. Uj Kaledónia ugyanis Franciaországtól 45, Indiától pedig 15 napi hajóútra van. Minn ennek ellenére megállapítják Vichyben, hogy

Uj Kaledónia 15.000 francia nemzetiségű lakosainak nagy része hű maradt Pétainhoz.

A másik külügyminiszteri közlemény azzal a hírrel foglalkozik, mely szerint King kanadai miniszterelnök rövidesen bejelenti a francia—kanadai diplomáciai viszony megszakítását. A közlemény szerint ez, amennyiben bekövetkezik, nem jelent változást, tekintve, hogy Kanadának a fegyverszünet óta nincs képviselője Vichyben. Sajnálatosnak tartják, hogy éppen egy francia eredetű állam szakítja meg a diplomáciai kapcsolatokat Franciaországgal London nyomására.

**Kölnben is kórházakat és középü-
leteket bombáztak az angolok****A német légitámadások egy délkeletangliai város
ellen irányultak**

Berlin, április 28.

A Német Távíratok Iroda közli, hogy angol repülőgépek keddre virradóra Köln polgári lakónegyedeit, kórházait és középületeit bombázták. Anyagi káron kívül halott és sebesült áldozatai vannak a támadásnak. Az eddigi jelentések szerint a német légvédelem 9 támadó brit gépet lelőtt.

A német légi erők egy délkeletangliai város hadiipari telepét bombázták. A bombák nagy pusztításokat és tüzeket okoztak.

A Német Távíratok Iroda közli az angol hivatalos jelentést, mely szerint a német légi erők keddre virradóra Anglia egyik délkeleti városát bombázták. Jelentős anyagi káron kívül halott és sebesült áldozatai vannak a támadásnak.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

Kedd — szerda

Mindvégig lebilincselő történet.

Nem vagyok áruló

Főszerepben:

**ANNA DAMMAN,
WERNER HINZ,
RENÉ DELTGEN**

Pótműsor: első hetes UFA és magyar hirodó

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz foglalkozik az angolok minősíthetetlen légitámadásaival Lübeck és Rostock régi Hanza-városok kultúrelmékei ellen és megállapítja, hogy ezek a támadások a legnagyobb fokú felháborodást és elkeseredést idézték elő egész Németországban. Eddig iratlan törvény volt, hogy a kulturális javakat, amelyek az egész emberiség kulturális örökségét képezik, meg kell védeni. Az angolok azonban ugyancsak elvetették ezt a törvényt. Ám legyen! — írja a lap — a következményekért Anglia a felelős.

ÁRUHIÁNY ANGLIÁBAN

Amszterdam, április 28.

Az angol sajtó jelentései szerint Angliában egyre érezhetőbbé válik az áruhiány. Eddig az áruházak 25—30 százalékát zárták be áruhiány miatt. Valószínűnek tartják, hogy júniusig további áruházak zárnak be és a bezárt áruházak eléri az összes áruházak 50 százalékát.

Az angol sajtó szerint a főzélékfélék ára hatalmasan felszökött. Valószínű, hogy a főzélékféléket is adagolni fogják.

**75 milliárd dollár Amerika
államadóssága**

Washington, április 28.

Morgenthau kincstári államtitkár kijelentette, hogy májusban 2 milliárd, júniusban pedig további egymilliárd dollár államkölcsönt vesz fel Amerika. Ezzel az USA államadóssága 75 milliárd dollárra fog emelkedni.

**JAPÁN DISZKARDOK NÉMET, OLASZ ÉS
THAIFOLDI TISZTEKNEK**

Tokió, április 28.

A japánok japán diszkardokat adományoztak 3 német, 3 olasz és két thaiföldi tisztnek. A kardokat a tokiói német, olasz és thaiföldi követ vette át.

**Amerika hazarendelte
Indiában élő
állampolgárait**

Washington, április 28.

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma utasította az Indiában élő 3.500 amerikai állampolgárt, sürgősen térjenek vissza hazájukba.

**Amerikai parancsnok-
ság alá rendelték
az izlandi angol
csapatokat**

Amszterdam, április 28.

Az izlandi amerikai csapatok élére új főparancsnokot nevezett ki Roosevelt. Az új amerikai parancsnok lesz egyúttal a brit csapatok parancsnoka is. Ez az első eset, hogy amerikai parancsnokság alá helyeznek angol katonaságot.

**INDONÉZIAI TISZTVISELŐKET NEVEZ-
TEK KI A JAPÁNOK**

Tokió, április 28.

A jávai japán katonai parancsnokság 350 indonéziai tisztviselőt nevezett ki a közigazgatáshoz. A vidéki közigazgatásban 60 bennszülött tisztviselőnek biztosítottak helyet. Ezek a kinevezett tisztviselők holnap, a császár születésnapján foglalkoznak el hivatalukat.

Kállay miniszterelnök beszámol a két ház külügyi bizottságának a külpolitikai helyzetéről

Budapestről jelentik: A képviselőház külügyi bizottsága május 6-án, szerdán dél előtt ülést tart, amelyen Kállay miniszterelnök külügyminiszteri minőségében beszámol a külpolitikai helyzetről.

A felsőház külügyi bizottságát is május hatodikára hívták össze, hogy meghallgassa a miniszterelnök külpolitikai beszámolóját.

A Ház megkezdte a hadikölcsön átértékeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalását

Budapestről jelentik: A képviselőház keddi ülésén megkezdte az 1914—18 évi hadikölcsönök rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslatot Inastys Papp Elemér előadó ismertette. Hangoztatta, hogy a törvényjavaslatnak elsősorban az a célja, hogy a kisebb hadikölcsön-jegyzőket elégítse ki. A zsidószármazásúnak csak 5000 pengő maximális határig adnak új kötvényt, amivel elkerüljük azt, hogy a kis jegyzőknek is származási bizonyítványt kelljen benyújtaniuk. A javaslatnak szociális és gazdasági jellege van. Szociális azért, mert elsősorban a kisembereken kíván segíteni, gazdasági pedig azért, mert évente 15—20 millió pengő kerül a kifizetések révén a gazdasági vérkeringésbe, ami kielégítőleg fog hatni gazdasági életünkre.

Pajor Győző (immédiáista) képviselő azt javasolta, hogy a ház küldje vissza a javaslatot a pénzügyminisztériumnak és kérje újabb javaslat kidolgozását. Az új javaslatnak két főszempontja kell hogy legyen: 1.

A hadikölcsönök ügyét sürgősen és véglegesen rendezzék és 2. a közös nemzeti célok megoldása érdekében tegyenek intézkedést a takarékos és egyéb tőkék célszerű igénybevételeire.

Denner Aladár a MÉP vezérszónoka hangoztatta, hogy feltétlenül szükség van a javaslat elfogadására, mert az fájó sebeket gyógyít és visszaállítja a magyar állam hitelét.

Taufner Gábor, nyilas, Tusá Gábor erdélyi és Csorba János független kiegészítő képviselők után Bocsáry Kálmán a MÉP második szónoka szólott hozzá a javaslatához. Hangoztatta, hogy ezzel 400.000 érdekelteknél nagyobb a rendezésére kerül sor.

Csoor Lajos ellenzi a javaslatot és helyesebbnek tartja, ha nyereségek kötvényekre váltják át a hadikölcsönkötvényeket. Új javaslat kidolgozásáért száll síkra.

A vitát holnap folytatja a Ház. A holnapi interpellációs napra 33 interpellációt jegyeztek elő.

Magyar nevet a magyar árunak

A zombori Baross Szövetség hétfőn este megtartott értekezletén több kereskedő szólalt fel és sereglmezte, hogy a magyar gyártmányú áruk nagy százalékát még mindig idegen nevekkkel hozzák forgalomba.

A fűszerszármazékban az áruk nyolcvan százaléka olyan nevet visel, hogy azt középiskolát nem végzett kereskedő rendszeren ki sem tudja ejteni.

De a más szakmában forgalomba kerülő árukkal is így van. Még a monopol is olyan neveket használ, hogy azt sem kiejteni, sem annak jelentőségét nem tudja a közönséges átlagember. Így például van

angol nevű cigaretta is (Darling) s használatban van egész sereg furcsa név ezen kívül.

A kereskedők azon a véleményen vannak, hogy ezeket a neveket fokozatosan ki kell küszöbölni. Ezután több felszólalás hangzott el azok ellen a nagykereskedők ellen, akiknek kiskereskedelmi jogosítványuk is van. Ezek az árut olcsó pénzen, nagykereskedői áron szerzik be, s nem adják tovább, hanem maguk adják el üzletükben, természetesen olcsóbban, mint más kereskedők.

A felszólalások élénk helyesléssel találkoztak.

Franciaország három tévedése

Louis Le Fur, a párizsi egyetem nemzetközi jogi tanszékének tanára „A francia politika három tévedése” címmel feltűnést keltező cikket írt. Az ismert nevű jogtudós, aki különben lelkes híve a francia—német együttműködésnek, azzal kezd érdekelt fejtégetését, hogy három háború három szakaszát jelenti annak a drámának, amely 1935-ben kezdődött és a mai napig sem ért véget. A három háború: a spanyol belviszály, az olasz—ethióp és a jelenlegi háború volt. A francia politika mind a három esetben a szabadság, a kommunizmus és a zsidó, angol-szász és nemzetközi pénzügy befolyása alatt pontosan az ellenkező magatartást tanúsította, mint amelyet az ország érdekei megkívántak volna.

1.

Mikor az ethióp kérdés felvetődött és Anglia szembehelyezkedett az olasz gyarmatpolitikával, Laval és Hoare, hogy megkíméljék Európát a várható súlyos bonyodalmaktól, azt a megoldást ajánlották, hogy Olaszország csak a már elfoglalt tartományokat tartsa meg. Ezt mind a két érdekelt fél elfogadhatta volna. A szélsőséges francia és angol politikai pártok azonban elbuktatták ezt a tervet.

Az angol befolyás alatt álló Népszövetség

neveléses szankciópolitikát alkalmazott Olaszországgal szemben, mert a háborútól félt, nem mert igazán hatékony eszközökhöz folyamodni, nem mert alkalmazni például a kőolajra vonatkozó embargót. Ez a politika nem akadályozta meg, sőt elmélyítette Etiópia bukását, következménye pedig az lett, hogy Olaszország kilépett a Népszövetségből és Németország mellé állt.

Ez a közeledés volt a tengely létesítésének első lépése. Japán csatlakozásával ez „Hármas Paktum”-má szélesedett, amelyhez ma már csak nem egész Középeurópa csatlakozott.

2.

A spanyol polgárháború újabb baklövésre adott alkalmat, — folytatja a nemzetközi jog tanára. — A népfront a katolikus Spanyolország ellen fordult és a kommunistákat támogatta. Blum megismételt semlegességi nyilatkozata elnyoloknak, sőt repülőgépeket is, pedig amugy lenére fegyvert és municiót küldött a vörös spais kicsi volt Franciaország légi flottája.

Franco tábornok már Spanyolország háromnegyed részének ura volt, amikor a francia kormány még mindig nem volt hajlandó Francót „hadviselő” félnak elismerni, sőt továbbra is

támogatni igyekezett a vörösöket. Ennek a politikának az lett az eredménye, hogy az új Spanyolország ugyiszólván szakított Franciaországgal.

3.

A harmadik háború szörnyű következményekkel járt Franciaországra. A kormány teljesen félrevezette a francia népet, mert úgy állította be, hogy ez a háború szükséges és biztos sikerű lesz, mert számíthatnak Anglia, Oroszország és Amerika támogatására. Csak néhány jobban tájékozott politikai tényező tett erőfeszítéseket, sajnos, eredménytelenül, a háború elkerülésére, amely 1939 őszén megindult és az ismert következményekkel járt.

— Most Európa újjáépítéséről van szó, — írja Louis Le Fur. — Ez az újjáépítés velünk vagy nélkülünk fog végbemenni. A várakozás politikája mult év novemberéig úgy, ahogy érthető volt. De mi legyen a mai magatartásunk? Akármilyen inkább, mint megmaradni a tehetetlenség álláspontján. Franciaországnak késedelem nélkül minden számára megmaradt lehetőséget ki kell aknáznia, hogy lábra álljon. Az angolok egymást követő kudarcai nem alkalmasak arra, hogy Franciaország saját sorsát Anglia sorsához kösse. Az európai unió háromnegyedében máris megvalósult. Nem úgy, ahogy néhány évvel ezelőtt remélni lehetett, francia vezetés, hanem a tények bizonyítják: német szupremácia alatt. Kétségtelen, hogy nem marad más választás, mint beleilleszkedni ebbe az unióba.

Április elejéig lehet kérni adóelengedést fagykár miatt

Budapestről jelentik: A pénzügyminisztérium utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy azokat a kérvényeket, amelyeket április végéig adnak be adóelengedés végett az 1941/42 évi fagykárokról való hivatkozással úgy tekintsék mintha rendes időben kapták volna kézhez.

Segíteni kell a szegény jegyospárokat

A Magyar Kurír jelentése szerint Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás megállapította, hogy a házasságkötés előtti kötelező orvosi vizsgálat bevezetése óta bizonyos helyeken emelkedett a vadházasságok száma, ami az említett eljárás költéses voltával is összefüggésben áll. A bíboros hercegprímás felhívja a papságot, hogy a rendelkezésére álló eszközökből nyújtson anyagi segítséget a szegénysorsú jegyospároknak és ezzel könnyítse meg a házasságkötésüket.

Hitelszövetkezet alakult Órszálláson

Az Órszállási Hitelszövetkezet vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. Az alapszabályok ismertetése után a közgyűlés egyhangulag az alábbi tisztikart választotta meg: Igazgató Mészáros Pál, helyettese Locsi Antal, igazgatósági tagok: Trenka Lőrinc, Hetey István, Mojzes István és Mojzes János. Ellenőrök: Krizsák Mihály, ifj. Drobin Pál, Nápora György, Szöllősi Béla és Márkó Imre. Könyvelő: Drobin P. István és Locsa György, pénztáros Kollárik István.

A hitelszövetkezetnek ezideig 82 tagja van 7.080 pengő jegyzett részjeggyel. Ezek a számok azonban rövid időn belül megkétszereződnek, mert naponta újabb és újabb tagok jelentkeznek felvételre. Az újonnan alakult hitelszövetkezet május első napjaiban már meg is kezdte működését.

A nagyvilágból

Gur szolgálaton kívüli török vezérőrnagy, aki a világháború idején egy kaukázusi és palesztinai török hadsereg parancsnoka volt, török katonai körök meghívására Asztabulból Ankarába utazott és Csakmak vezérkari főnökkel, valamint Gündüz vezérkari főnök helyettesével folytatott megbeszéléseket. A vezérőrnagynak bemutatották a német sajtó képviselőit is.

Portugáliában kedde virradóra heves földrengés volt.

Amerikában 25 százalékkal korlátozták a kávéfogyasztást tekintettel a behozatali nehézségekre.

ZENE

Koller Éva és Ruzmanné Siflis Irma hangversenye Szabadkán

Koller Éva a szabadkai zeneiskola zongora tanárnője és Ruzmanné Siflis Irma, ugyancsak szabadkai zeneiskola énektanárnő szombaton este találkát adtak a szabadkai Népkör dísztermében Szabadka műértő és zenekedvelő közönségével egy hangverseny keretében.

Koller Éva zongora művésznő már az eddigi fellépéseivel is híven és következetesen beigazolta, hogy nem hiába hozta el erre a találkozóra a zeneirodalom kimagasló értékeit, mert mikor a közönség zúgó tapsai kísérete mellett az ujjai alól a billen tyűkről szerte ömöltek Chopin, Dohnányi, Liszt örök gyönyörű melódiái meg kellett állapítanunk, hogy nem mindennapi élményben volt részünk Koller Éva amugy is a technikai felkészültsége mellett is virtuóz előadó.

Ruzmanné Siflis Irma énektanárnő, ugyancsak gazdag műsort hozott fenséges komor színekben ragyogtatta Véber robusztus »Oceán« áriáját és elbűvölő finomsággal énekelte végezetül Puccini »Tosca imáját« közben kellemesen elcsicssergett egy kis olasz dalt. Siflis Irma ragyogó énekszámairól való beszámolóink kapcsán nem szabad megfeledkeznünk Fábry Anikó zene iskolai tanárnő halk deciens és mértéktartó, de rendkívül elegáns zongora kíséretéről sem amely finoman simult az énekhez.

A szabadkai közönség dicséretéért első sorban regisztrálnunk kell a közönség imponálóan szép számát és azt a jóleső tényét, hogy a város vezetősége részéről az előkelőségek is majdnem teljes számban képviselve voltak. Nem hagyhatjuk még szó nélkül azt, hogy a hangversenynek még egy érdekes vendége volt, Koller Ferenc Miskolc város »Hubay Jenő« zeneiskola új és örökös igazgatója és szaktanácsadója.

Érdekes...

A »shinto«, a japán államvallás nevének, a shintoizmusnak alapszava annyit jelent, mint »az istenek útja«. A japán nemzeti vallás lényege a természeti istenségek, az ősök és az isteni rangra emelt nemzeti hősök tisztelete.

A Kanári-szigetek nevének semmi köze sincsen az ottani kanárimadarakhoz, hanem a szó a latin »canis«, kutya szóból származik. A Kanári-szigetek az ókorban nem madarairól, hanem az ott élő különböző nagy kutyafajtáról volt nevezetes. Az egész világon nagy kedveltségnek örvendő éneklő madárkák már a kutyáról nevezett szigetcsoportról vették nevüket a kanári szóban tehát a kutya latin neve rejlik.

Már az ókorban is nagy keletje volt a mehanikai játékoknak és készítésükben az ókoriak sokszor hámulatos ügyességet tanúsítottak. A késő görög irodalom hagyománya szerint Theofil keletrómai császár trónját úgy szerkesztették meg, hogy amikor a császár helyet foglalt rajta, lábai melől két fekvő oroszlán ugrott fel, tiszteletadóan elbődült, majd újból visszasulyedt fekvő helyzetébe.

Hajózási szaknyelvben a hajók sebességének jelölésére használt »csomó« szó a ma már elavult sebességmérő kötélről vette nevét. A kötél a távolságok leolvasására csomókkal volt megjelölve, végén pedig hangnyszámú hatást kifejtő deszka-

Május elsején erdei munkára vonul be minden finn diák és diáklány

Molnár Rudolf, a finn szabadságkeresztrel kitüntetett magyar evangélikus lelkész érdekes beszámolója Finnország hősi küzdelméről

A Magyar Értesítő jelenti: Finnországból csak nemrég jött híre annak, hogy egy fiatal magyar lelkészt, a magyar evangélikus egyház tanulmányuton lévő kiküldöttjét az a nagy megdöbbentés érte, hogy Mannerheim tábornagy a szabadságkeresztrel tüntette ki. Most maga a kitüntetett is hazaérkezett.

Molnár Rudolf mosolygós, pirosarcu, zömök ifju, mintha a törhetetlen finn optimizmust hozta volna magával. Papi ember, szerény ember, alig lehet szóra bírni. Pedig ugyancsak érdekes, amit a testvéreiről mond.

Elsősorban afelől kérdezősködtünk nála, hogyan jutott a páratlanul szép kitüntetéshez. A múlt hónap március közepén írta alá az erről szóló okmányt a marsall: »Az atyaföld nevében... (a hazát, az anyaföldet atyaföldnek mondja a finn — a háboruban szerzett házafias érdemeiért...«, így szól az okirat.

Remekművű acélkereszt a jelvény, amelyet ugyancsak acélból vert tölgyfakoszoru kapcsol a sárga selyemszalaghoz és külön érdekessége, hogy az evangélikus finnek legnagyobb ordóját a »Luther-rózsa« emblémája díszíti.

A helsinki egyetem dékánját bízták meg a kitüntetés ünnepélyes átadásával.

MAGYAR PAP A FINN RÁDIÓBAN

Molnár Rudolf a múlt év áprilisában a finnek ösztöndíjával azért ment ki az északi rokonokhoz, hogy egyházi életüket tanulmányozza. Alig érkezett ki azonban, újból fegyverbé hívták a finneket s az ifju vendég, magyar szívének sugallatára azonnal jelentkezett katonának. Jelentkezését el is fogadta a finn hadsereg, de nem engedték a frontra.

Beosztották a propagandaszázadhoz és rábízták a helsinki rádió magyar hírszolgálatát. Juniustól decemberig ő maga fogalmazta és olvasta fel a helsinki rövidhullámu adó összes magyarnyelvű híreit és jellemző a finnek irántunk érzett határtalan bizalmára, hogy a hirtanyag mindvégig cenzurátlanul került a mikrofon elé. (A finn rádió magyar földről a hálalkodó levelek egész tömegét kapta a testvéri gondoskodásért.)

De a rendkívül intelligens és rokonszenves magyar lelkéssel állította össze a finn hadvezetőség az »Otthon és kaszárnya« című katonai nagyszerű magyar számát is, amit aztán a finnek tizezer példányban ajándékolat küldtek honvédeinknek a keleti frontra.

Finnországban ma minden fegyverfogható, egészséges férfi katona. Tehát a tizenkétoldalas különújságot — gyermekek, magyarul semmit sem tudó finn fiúcskák szedték ki s nyomtatták.

Minden módon és alkalommal kimutatta a finn állam a magyar lelkész iránti szeretetét: diszünnepeken az államelnök közelében jelölt ki számára helyet, nyugatfinnországi útján, Kauhajoki-ban abban az épületben adtak neki szállást, ahol annakidején Kallio, a boldogemlékü finn elnök lakott stb.

Most pedig, mielőtt hazajött, a volt finn kultuszminiszter, Virkkunen fordította le vele a harcoló finn hadsereg szelleméről írt köny-

szervezet volt. A fedélzetről lehajított kötél vége egy helyben maradt, úgyhogy a víz színén lebegő számból könnyen meg lehetett állapítani, hogy a hajó bizonyos időegység alatt mennyi utat tett meg. Egy »csomó« egy tengeri mérföldnyi, azaz 1852 méteres óránkénti sebességet jelent. A »csomó« azonban már az óránkinti sebességet adja meg, ezért csak tájékoztatólagos beszélnek »csomós óránkinti sebességről«.

A címtár már körülbelül 300 éves múltat tekinthet vissza. Míg egyes országokban, mint például Dániában, a címtárak csak az előkelőségek nevét és címét tar-

vét, amely legközelebb a Magyar-Finn Társaság kiadásában jelenik meg.

Helsinki követünk Szentmiklóssy-Szabó György igen megleghangu levélben nyilatkozott Molnár munkájáról.

— A háboruban álló finn nép hangulata rendületlenül bizakodó — mondja a finn földről megjött magyar pap. — Hitük és fajszeretetük erőt ad nekik minden megpróbáltatás elviselésére.

— Pedig az első s a mostani háboru a férfilakosságnak csak hősi halottakban több mint két százalékát követelte áldozatul. Az ország közel ezer légitámadást állott ki s ugyszólván mindenütt nők dolgoznak otthon a férfiak helyén, a mezőn, műhelyben, gyárban.

— Rytí államelnök rádióelőadásából tudjuk, hogy az összlakosság tizenhat százaléka öltözött fegyverbe!

HARC A MINDENNAPI KENYÉRÉRT

— A mindennapi kenyér gondja is súlyosabb északon:

— A földeket csak júniusban lehet felszántani, szeptemberben kerülhet sor az aratásra s a hirtelen lecsapó tél sokszor faggal lepi meg a gabonát.

— S a tél! Most, januárban az átlagos hideg 30—35 fok volt. Mégse találkoztam egyetlen csüggedt, tamáskodó emberrel.

— Hős ott minden iskolágyermek; mert hősiesség kell ahhoz, hogy az apa helyett maguk szerezzék meg a betevő falatot. És ők megszerzik.

— Eppen Finnországból való eljövetelemkor adták ki azt a kormányrendeletet, hogy május elsejével valamennyi iskolát bezárnak és minden 14—18 éves gyermek, fiu és leány mezei, erdei munkára vonul be...

— És nem utolsósorban hős minden finn édesanya. Finnország születési statisztikája még sohasem volt olyan jó, mint éppen napjainkban; a lelkészi hivatalok sohasem vettek fel annyi házassulásra jelentkezőt, mint most.

A finn nép megértette az idők szavát; há élni akar és meg akarja őrizni szabadságát, függetlenségét ott északon, akkor egészséges és becsületes utódokra van szüksége.

— Az elmúlt ősszel és télen már feltűnően meggyengültek a szovjet bombatámadások.

— A polgári halottak száma egész Finnországban nem haladja meg a százat sem! Közélet? Ha sortállanak is élelmiszerekért, zokszó nélkül teszi mindenki, mert tudja, ha kevés is az élelem, talán nagyon kevés, mégis a mindennapi odakerül az asztalra. A lották pedig többet és jobban dolgoznak a nemzetmentő, közös célért, mint nem egy más államban a férfiak.

— Mint teológus találtam meg mindennek a csodának magyarázatát. A lélek egysülya, a hitélet fenntartása Finnországban a legelső állami feladat. Minden zászlóaljnak külön papja van a fronton: a lelkészek együtt harcolnak hivaikkal. Mikor most hazaindultam, boldog érzés töltött el, hogy én is a finn-ugor népcsaládhhoz tartozom. Büszke vagyok rokonaimra.

talmazták, másut az előkelőségek címének feltüntetése szigorúan tilos volt. Amint az első címtáblák egyikét, az 1692 évi párizsi címtárat Nicolas de Blegny a tekintélyes párizsi személyiségek címeivel adta ki, a könyvet a hatóságok betiltották és elkoztatták. A tilalom feloldására csak 50 év múlva került sor.

Ha jó lapban ötletesen hirdet,

hirdetésének meglepő eredménye lesz! Hirdetésének szövegét adja le a »Délvidék« kiadóhivatalában, s annak eredménye nem maradhat el!

Aktuális indiai arckép

Ipi fakirja, Vazirisztán harcos vezére

Írta: Dr. Abdur Rauf Malik

Az India és Afganisztán között húzódo hegyvidéket a többé-kevésbé független törzsek egész sora vallja hazájának. Csupa bátor, lovagias, harcrakész és mindenekelőtt szabadságszerető nép, a ma már csak régészeti ásatásokból ismert történelemelőtti időktől kezdve egészen napjainkig. Ennek a megalkuvást nem ismerő, tette és minden áldozatra kész szellemnek köszönhetik, hogy Anglia évszázados imperialista politikájának mindeztől nem sikerült igába törni őket — és erre előreláthatólag nem is lesz már alkalma többé.

Az itt élő néptörzsek közül számukkal, előrehaladottságukkal és szervezethezükkel vitathatatlanul a vazirik, Vazirisztán lakói vívták ki maguknak a vezetést. Vazirisztán nyugaton Afganisztán, keleten India északnyugati tartományai, délnyugaton Beludzsisztán határolja. Brit-Indiában közvetlen szomszédságában fekszik az indiai szabadságmozgalmaik történetéből jól ismert Peshawar, az északnyugati tartomány fővárosa. Itt született a vazirik független törzsének vitéz és tetterős vezére, Ipi fakirja, akinek neve angol politikai és katonai körökben annyiszor váltott ki rémületet. Atyja egyszerű szőnyegszövő volt. A fakir egy kis peshawari mosóban végezte iskoláit, azután pedig, mint polgári neve, Ali Naggar, mutatja, atyja örökébe lépett és szőnyegszövésével kereste kenyerét.

SZŐNYEGSZÖVŐBŐL NÉPVEZÉR

Ez a mesterség alkalmat adott neki, hogy szabad idejét felhasználva a környék törzseinek, a vazirik, momandok, kak kheik, yisuf zaik, afridik, shanwarik stb. irányadó embereivel összeköttetésbe lépjen. Révükön az angolok minden beavatkozási terveiről idejekorán tudomást szerzett.

E hírek hatása alatt érlelődött meg benne az elhatározás, hogy szakít addigi passzív életével és népe mellé szegődik az angol beavatkozások elleni küzdelmében. Ekkor Ali Naggar már a peshawari mosék nagytekintélyű papjaival is szoros összeköttetésben állott és amikor az angolok már annyira mentek, hogy befolyásuk további kiterjesztése céljából stratégiai utáhalozatot akartak építeni, az ő támogatásával a tettek mezejére lépett.

Elhagyta szülővárosát és vazirisztáni területen a Tori-Khei törzs egyik falucskájában telepedett meg. A falu moséjában maga köré gyűjtötte a vaziri fiatalságot és az iszlám teológia tanításával karöltve megkezdte gyűjtő beszédeit az angol katonai hatóságok beavatkozási szándékaival szemben. A lelkes vazirisztáni fiatalság nyomában felismerte benne Anglia megalkuvást nem ismerő ellenségét és akár magánéletéről, akár a közéletéről volt szó, készséggel rendelte magát alá irányításának.

Indiában, különösen pedig a szabadság kedvelő északnyugati tartományokban egy tehetséges és okos vezéregyéniség mindig bizony számíthat hűséges követőkre, ha magánéletében is érvényt szerez a szigorú erkölcsiség és természetes egyszerűség elveinek. Ali Naggarban mindezek a tulajdonságok fölös mértékben megvoltak ahhoz, hogy a fiatal vazirikre korlátlan befolyást gyakorolhasson. Abban, hogy polgári neve hamarosan feledésbe ment és mindenütt »a fakir« néven kezdték emlegetni, már az a tisztelet és nagyrabecsülés jutott kifejezésre, mellyel a nép hívatott vezérének ismerte el.

Ipi egy nagyobb vazirisztáni falu neve; itt működött éppen Ali Naggar, amikor a nép bizalma feléje fordult. Így lett Ali

Nagar neve törzsében, majd Indiában, végül pedig az egész világon »Ipi fakirja«

ANGLIA KÉRLEHETETLEN ELLENSÉGE

Az ipi fakir Anglia ellen indított szabadságharca megalkuvásmentes, a vaziriknek azonban nincsenek modern fegyvereik. Ennek a fakir is tudatában van, de ez természetesen nem jelenti, hogy nem merné vállalni a nyílt összetűzés kockázatát. Igaz ugyan, hogy nincsenek gyorstűzelő fegyvereink bombáink és repülőgépeink, mint az angloknak — prédikálja híveinek — de ez csak arra kötelez, hogy takarékoskodjunk a golyóval. Csak akkor szabad lőnünk ha biztosak lehetünk, hogy golyóink talál. Amnyi angolt kell megölnünk, ahány go-

lyóink van. Az angol haderő igen nagy mi pedig csak kevés embert állíthatunk fegyverbe, úgyhogy egy közülünk tíz brit katonával áll szemben. Mindazonáltal erkölcsi kötelességünk, hogy ne nyugodjunk addig, amíg szent hazánkat, Vazirisztánt végleg meg nem szabadítjuk az utolsó angoltól is. Az ipi fakirnak tehát nincsen modern értelemben vett hadserege, hanem csak szabadcsapatai, ezeket a szabadcsapatokat azonban az ország számtalan kicsi fegyvergyára bőven el tudja látni egyszerű de jól kezelhető fegyverekkel és az utóbbi esztendő története megmutatta, hogy elszánt harcosok kezében az egyszerű fegyver is hatásos lehet.

Aki az ipi fakirt és népét ismeri, tudja, hogy a harcot nem fogja hamarabb feladni, mielőtt hazája szabadságát ki nem vívta volna. Az is bizonyos, hogy a távolkeleti politikai és katonai helyzet sohasem volt olyan kedvező a fakir tervei számára, mint éppen most és hogy ennek a fakir is tudatában van. Ipi fakirjáról sokat fog még a világ hallani és ez az idő nincsen már messze. (MN)

Járványok, éhség, népességcsökkenés: az orosz szovjeturalom mérlege

Charles Buizard doktor, a híres francia sebész és nemzetközi hírvérvény-spezialista, akinek több oroszországi tanulmányút során bőségesen volt alkalma személyes tapasztalatokat is szerezni, a »Paris Soir« hasábjain egy interjú kapcsán megdöbbentő szám adatok tükrében ismerteti azt a hihetetlen közegészségügyi nyomort, melybe a nem sok jóhoz szokott orosz népet a bolsevista felfordulás döntötte. A szám adatok hiteles ségéhez nem férhet kétség: nagyobb részt hivatalos orosz adatok és egy részüket a szovjetkormány népszövetségi megbízottai bocsátották a francia tudós rendelkezésére.

Az orosz egészségügyi helyzetet már a cári uralom idején is teljes joggal lehetett botrányosnak nevezni, 1910-ben Buizard doktor első oroszországi tanulmányútja idején, Oroszországot rettenetes kolera-járvány pusztította végig, mely 230.000 megbetegedett közül egy hónap alatt 110 ezer embert ragadott el.

Buizard a következő évben az »L. Illustration« című folyóiratban számolt be tapasztalatairól és a pusztító járvány legfőbb okait a lakások túlszűfoltóságában, az európai elképzeléseket meghalladó pliszokban, a legelőnyösebb egészségügyi intézmények teljes hiányában, az elégtelen táplálkozásban és a mindent betetőző alkoholizmusban jelezte meg.

Azóta ez a hihetetlen helyzet még tette messzebb rosszabbodott és ennek megfelelően súlyosbodtak a következmények is. 1918-tól 1922-ig két tifuszjárvány három millió négyszázezer áldozatot követelt. A megbetegedettek száma meghaladta a 40 milliót. 1921-22-ben borzalmas éhség tört az ellenállóképességében megfogyatkozott lakosságra.

40 millió ember bolyongott táplálék után kutatva az országutakon és négy millió rugott azok száma, akik nem bírták elviselni a nélkülözéseket. 1933-ban az éhség áldozatainak száma néhány millióval ezt a megdöbbentő számot is meghaladta.

Quising kapitány, a nemzetközi Vöröskereszt orosz országi főmegbízottjának, Nansen doktorának helyettese a borzalmas éhség nyomában járó erkölcsi elhajlásokról a következő jelentésben számolt be a Népszövetségnek:

»A lakosság mindent felad, amihez hozzá férhet: a kutyákat, macskákat, az állati tetemeiket, a lószerszámok szíjait, a háztartási szalmáját, a babókat faanyagát.

Az emberevés nem tartozik a ritkaságok közé. Nyíltan beszélnek olyanokról, akik megették gyermekeiket, nővéreiket vagy testvéreiket».

Ez az egészségügyi és szociális helyzet természetesen a népesség számára sem maradhatott hatás nélkül. Az az Oroszország, mely azelőtt magas szaporodási arány számáról volt nevezetes és ahol a lakosság száma évenként három millióval növekedett. 1917-től 1920-ig, azaz három év alatt, 20 millió embert veszített. Tíz évvel a szovjet uralomra jutása után az orosz nép szaporodási arányszáma még mindig messze elmaradt a cári Oroszország arányszámától mögött.

Tarasszevics professzor, Oroszország legképzettebb járvány-szakértője 1922-ben a következő szavakkal fejezte be a Népszövetséghez beterjesztett jelentését: »Sajnálatosképpen az a vélemény alakult ki bennem, hogy Oroszország még szerencsésnek tarthatja magát, ha a jelenlegi válsághőll nem több, hanem csupán a lakosság 20- vagy 25 százalékának elvesztése árán menekülhet meg.»

Sajnos, ezek a balsejtelmek még mindig túlságosan derülőtónak bizonyultak — fejezi be Buizard doktor az interjút. (MN)

A munkások 50 százalékos utazási kedvezménye

Az iparügyi miniszter az ipari, kereskedelmi és háztartási munkavállalók, valamint a velük utazó családtagjaik (feleség és 14 évesnél nem idősebb gyermek) részére az 1932. évről a munkavállalók szabadságidejének tartama alatt igénybevehető egyszerű oda- és visszautazásra jogosító 50%-os menetdíjkedvezményt engedélyezett. Az alkalmazottak évi összjelletménye azonban a háromezer pengőt nem haladhatja meg, de ebbe az összegbe a drágasági pótlékot nem lehet beszámítani. A kedvezmény időtartama december 15-ig terjed.

Ötszáz kilométernél kisebb távolságra való utazás esetén csak az elutazástól számított 6-ik napon, az ötszáz kilométernél nagyobb távolságra történő utazások esetén pedig visszautazás nem történhetik meg előbb, mint az elutazástól számított 5-ik napon. Az igényjogosult munkavállalók kedvezményes utazásra jogosító arányos igazolványjegyeiket és az igazolványukat munkaadójuktól kapják az úrlapok áradnak letétele ellenében.

Hírek:

DELVIDEK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12. Telefon: 96.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Szent Erzsébet, Kossuth Lajos utca.

—■—

Helyreigazítás. Folyó évi április hó 25-i számunkban Falcione Sándor és neje adományozását közlő cikkünkbe nyomdai hiba folytán tévedés csuszott be, mert az Erdélyi nyereségekértvények egyenként nem 1000 P., hanem 100. pengő értékűek, amit ezennel helyesbítünk.

Református lelkesi konferencia Pécsen. A Soli Deo Gloria református szeretet szövetség május 3-án Pécsen nagyszabású lelkesi és presbiteri konferenciát tart, amelyen megjelenik többek között Tasnády Nagy András a képviselőház elnöke és Fáy András államtitkár. A konferencia egyik szónoka Ágoston Sándor református püspök lesz, aki „Egyházunk a szenvedés tüzeiben” címen tart előadást.

Gyorssegély a vármegyei vízkárosultak megsegítésére. A szegedi árvízvédelmi ankétról már beszámoltunk. Bonczos államtitkár bejelentette, hogy az akció során Bácsbodrog vármegyének gyorssegélyt utalnak ki. Bács megye 750, Szabadka 330, Ujvidék 55, Zombor 55 és Baja 30 ezer pengő előleget kapott a vízkárosultak megsegítésére.

Nagy sikere volt a csantavéri operettelőadásnak. A CsAK vasárnap nagy sikerrel mutatta be a Mánás Miska című operettet. A darabban szerepeltek: Csetvei Gyula, Kozma Ica, Dér Jolánka, Zsembery Sándor, Bellányi Ferenc, Radák János, Kiss Anna, Menyhért Verona, Purda Bandi, Lennert Antal, Azuczki Emike, Purda Sándor, Igumánovics László, Tóth Bözsike, Kiss László, Tóth Imre, Gogolyák Gizella és Németh Ilonka, akik kivétel nélkül mind nagyon jól alakították szerepeiket. Közreműködött Rác Béla zenekara, zongorán kísért: Fodor Irénke tanítónő. A nagy érdeklődésre való tekintettel a darabot áldozócsütörtökön ismét előadják. A darabot Cserjési Sándor tanító rendezte. Sugott Vincer Gáspár.

Felakasztotta magát egy csantavéri gazda, mert a talajvíz megrongálta házát. Csantavérről jelentik: Megdöbbenő öngyilkossági kísérlet történt Csantavéren. Németh András 56 éves gazdálkodó, hat gyermek apja, felakasztotta magát, mert lakóháza a talajvíz következtében megrongálódott. Szerencsére a gazdálkodó tetét észrevették és még idejében levágták a kötélről.

Erdélyi dalosok Bácskossuthfalván. A kolozsvári református teológusok dalárdája délvidéki körútjuk során május 9-én Bácskossuthfalván hangversenyeznek. Udvözlőbeszédet Dévay Lajos esperes tart.

Elöntött az árvíz Bulgáriában több várost és falut. Szófiából jelentik: A szófia—nisi vasútvonal mentén fekvő Pirov várost elöntötte az árvíz. Szófiából gőzmozdonyokat és élelmiszert küldtek a veszélyeztetett városba. A szakadélan esőzések következtében a Lom folyó megáradt. Lomban a veszélyeztetett városnegyed lakosságát álmából keltették fel a mentőcsapatok és biztos fedél alá helyezték. A veszélyeztetett terület néhány falujának lakosságát elszállították. Óriási az anyagi kár.

Nemzetgyalázásért elítélt délvidékiek. A szegedi törvényszék ötös tanácsa délvidékiek nemzetgyalázási ügyében ítélt. Lotz Frigyesné ujbábszi kocsmárosné súlyosan sértő kifejezéseket használt a magyarsággal szemben, amiért 500 pengő pénzbüntetésre ítélték. Tibor József bezdáni hentes 1000 pengő pénzbüntetésre ítélték, mert amikor árdrágitás miatt elítélték, a magyar nemzetet gyalázta. Deli Lajos moholi szatócs az egyik kocsmában a háborúról beszélgetett s eközben nemzetgyalázó kijelentéseket tett. A tárgyaláson ittasságával védekezett. A bíróság jogerősen háromnapos fogságra ítélte.

Bucsu Nagyiéne. A felszabadulás első évfordulója után Nagyiéne rendkívül ünnepélyesen ülte meg a templom yedszentjének napját. A kegyuri templom ünnepén Szabadka város részéről dr. Reök Andor főispán és dr. Völgyi János polgármester vettek részt az istentiszteleten.

A Nemzetvédelmi Kereszt ünnepélyes kiosztása Ujvidéken május 3-án d. e. 9-kor lesz a Levente Otthonban. Kérjük mindazon délvidékieket, akiknek kitüntetés a Budapesti Közlönyben és a napilapokban már megjelent, azonnal jelentsék címüket Gáspár Imre, a Nemzetvédelmi Bizottság ügyvezető igazgatójánál, Ujvidék, Andrassy ucca 20, szóban vagy írásban. Ugyanott jelentkezzenek azon anyaországiak, akik már régebben megkapták a Nemzetvédelmi keresztet, de ünnepélyes kiosztásban még nem részesültek. Ugy a délvidékiek, mint ezen anyaországiak feltétlenül jelenjenek meg vasárnap d. e. 9-kor az istentiszteleten s utána az ünnepélyen, ha a meghívó addig nem is érkezne meg címükre. Személyazonossági igazolványt, valamint az anyaországiak a kitüntetéséről szóló igazolványt hozzák magukkal.

Obecsei hírek A MANSZ fiókjának rendkívüli közgyűlésén a tagok 156 pengő 50 fillért adtak össze az Obecsen hősi halált halt csendőr sirjának rendbehozatalára és síremlékére. — A MANSZ fiókja május 4-én 6 héti tartó háztartási tanfolyamot nyit asszonyok és lányok részére. A tandíj 15 pengő. — A volt Centrál szálló földszinti helyiségében a napokban megnyílik a Levente Otthon.

Kultúrelőadás Bácsfeketehelyen. A DMKSZ fiókja vasárnapi kultúrestjén Bányai Gyula tanító a „Belső front” címen tartott előadást. Pál Rózsa tanítónő Körösi Csoma Sándor életét ismertette. Az iskolásgyermekek ritmikus tornagyakorlatokat mutattak be. A gyermekeket Kozma László tanította be. Nagy sikere volt Kántor Lászlóné dalainak is. Nyíri Papp Zoltán Harsányi-verset szavalt. Az egyesület vezetősége május 3-án magyar dalestet rendez.

Tettének oka: szerelmem... Bálint Erzsébet 32 éves csantavéri leány lúgkőoldatot ivott. Beszállították a kórházba, állapota súlyos. Tettének oka: szerelmi bánat.

A zentai Vöröskereszt alapító tagjai. Zentáról jelentik: A zentai Vöröskereszt egyesületnek száz pengő adománnyal alapító tagja lett Sinkovics Gizella, ötven pengős adománnyal Rudich Ignác, Tóth Miklós, Rudich Lászlóné, örökös tagok lettek husz pengős adománnyal Boros Mihály, Bakay János, dr. Báics Lázár, dr. Ferenczy Antalné, Gere G. Jánosné, dr. Kuthy Zoltánné, Kincses Ferenc, Lukács Dezső, Nagy József, Rudich Lőrincné, Szlávnich Ignácné, Tóth Mártonné, Törtéy Dezsőné, dr. Vig Ágoston.

MÉP értekezlet Kishegyesen. A Magyar Élet Pártja kishegyesi szervezete vasárnap délelőtt a község háza tanácstermében értekezletet tartott. A gyűlésen Fodor Elek községi bíró nagy beszédet mondott, részletesen ismertette Kállay miniszterelnöknek, a napokban megtartott beszámolóját. A hallgatóság megéljenezte a Kormányzót és a miniszterelnököt.

Felszentelték Kulán a katolikus templom új oltárát. Ozevgy Brandekker Ferencné tiszta fehér márványból készült oltárt ajándékozott a kulai katolikus templomnak. Az oltárt Krasznay Lajos szobrászművész készítette. Az értéke tizenöt ezer pengő. Az új oltárt vasárnap szentelték fel ünnepélyes külsőségek között. Ezalkalommal vásár és bucsu is volt a községben s az ünnepelő közönség egészen megtöltötte a templomot. Résztvett az ünnepélyen a község egész lakossága társadalmi és nemzetiségi különbség nélkül. A felszentelési szertartást dr. Ijjas József érseki biztos végezte.

La FASZÉN Mérőnél

Bajai országut 11

Telefon 6.

Pénteken tartja közgyűlését a vármegyei tüzoltószövetség. A vármegyei tüzoltószövetség május elsején, pénteken tartja közgyűlését a vármegyházán. A közgyűlés fél 11 órakor kezdődik.

Füsttelen nap Dorozslón. A DMKSZ fiókja és az önkéntes tüzoltók füsttelen napot rendeztek, amelynek eredménye 33.660 cigaretta. A gyűjtésben részt vettek: Novák Mártonné, Zambó Lajosné, Gellér Istvánné, Komáromi Istvánné, Himmelschbach Mihályné, Dormány Jánosné, Horváth Jánosné, Császár Mártonné, Hozsa Gáborné, Farkas Pálné, Hegedüs Józsefné, Kolb Károlyné, Cséplő Imréné, Diósi Gáborné, Kovács Mihályné, Kraljevity Sztankóné, Varga Gizi, Harsányi Imréné, Komáromi Józsefné, Bártol Károlyné, Gyurgyovits Istvánné, Tallósi Józsefné, Mészáros Antalné, Diósi Mártonné, Diósi Kati, Samu Imréné, (Illés fia), Mókus Dezsőné, Bártol Istvánné ifj. Mezei Mihályné, Hegybeli Ferencné, Diósi Istvánné, ifj. Róka Istvánné, Bombola Istvánné, Dobi Istvánné, Farkas Lajosné, Csemicsek Imréné, Dánielfi Pálné, Tanácsik Lajosné, Gellér Ferencné, Király Jánosné, Király Imréné, Mészáros Balázsne, Király Józsefné, Róka Imréné, Jaksa Imréné, Takács Máté, Turkál István, Papp Imre, Mencia István és Sugár Pál.

A táborig postalai küldemények címzése. Illetékes helyről újlag felhívják a közönség figyelmét arra, hogy a táborig postalai küldemények szabályszerű címzésére mindenki különös gondot fordítson. A posta ugyanis a helytelenül címzett táborig postalai küldeményeket nem továbbítja, hanem a feladóknak vissza kézbesíti. A táborig postalai küldeményeken a csapattest, alakulat megjelölése tilos. Ugyancsak visszakézbesíti a posta a feladóknak a táborig postahivatalokhoz címzett és az egy kilogramm engedélyezett súlyhatárt meghaladó súlyú csomagokat is. A táborig postalai küldeményekre és azok helyes címzésére vonatkozóan a postahivatalok részletes felvilágosítást adnak.

Három népiszkola nyílik a kishegyesi tanyavilágban. A DMKSZ kishegyesi fiókja nagy érdeklődés mellett tartotta meg választmányi ülését. A Magyar Hírszeker elmondása után Oláh Béla titkár felolvasta az évi rendes közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet. Ismertették a szövetség leiratát, mely szerint a szövetség előterjesztésére a vallás és közoktatásügyi minisztérium a kishegyesi határban három elemi népiskolát nyit a tanyai gyermekek részére. Dudas Szilveszter tanító a kulturbizottság gondnoka ismertette a közművelődési előadások menetét.

Névmagyarosítás. Schüsler Károly dorozslói vezető jegyző a belügyminisztérium engedélyével Gajcsaira magyarosította nevét.

Műkedvelő előadás Kulán. A KALOT és a Kalász egyesület műkedvelői telt ház mellett mutatták be az »Isten nem ver botlalt» című népszínművet. Az előadást Wurtz Ferenc káplán rendezte, a táncokat Radeka József tanította be. A szereplők közül jók voltak: Kiss Ferenc, Andrek János, Turuc Sándor, Gombár Jolán, Maksa Annuska, Szélinger Veronika, Mátyus Margit, Derkovits Magda, Körmöczy István, Nagy Sándor, Szegedi Géza, Pirtlak Pál, Major János, Bercecz Lajos és Pethő József.

Meszet vaggontételekben bárhova szállít **GERNER JÁROS** építési anyagkereskedő, Zombor

Nyilttér

E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

A Thököly ut 33. számú (Gyulafi) ház, valamint butorok és háztartási cikkek, csütörtökön d. u. 4 órakor a helyszínen önkéntes árverésre kerülnek.

Zombor, 1942. április 29.

Felhívás a volt cs. és kir. 8-as huszárokhoz. Az eddig Budapesten megtartani szokott ezredösszejövételünket ragaszkodással az ezred szülőföldjéhez, f. évi május 10-ikén Szabadkán tartjuk meg. A május 10-iki ezred összejövétel sorrendje a következő: 9 órakor gyülekezés a városháza dísztermében, ahol vitéz Bély Alajos altábornagy megemlékezik a szoborbizottáság eddigi munkájának eredményéről. Tizenegy órakor tábori szentmise a volt pótkeret laktanya udvarán (a törvényszék átellenében). Utána közebed. Unnepi beszédet tart Jakab Zoltán nyug. alezredes. Ezredünnepegyünkre minden igaz magyart szeretettel várunk. A volt cs. és kir. 8. huszárezred bajtársainak emlékbizottsága.

Husz kiló ópium hét tevé gyomrában. A csempészes veszedelmes foglalkozás, de viszont egyetlen csapásra vagyontokat lehet keresni rajta. A csempészek minduntalan más furfanggal próbálkoztak meg, hogy kijátsszák az ellenőrzést. Így legutóbb egy tevé karaván érkezett az egyiptomi határra Palesztinából. A hatóság gyanút fogott és hét tevé levágatott. Csakhamar kiderült, hogy a gyanu alapos volt. A levágott tevék gyomrában ugyanis nyolcvanöt darab alumínium tubust találtak, amelyek együttesen husz kilogramm ópiumot tartalmaztak. A legközelebbi karavánból ismét öt darab vonult vágóhidra, ezek a szerencsétlen állatok viszont huszonnyolc kiló ópiumot hordoztak a testükben. A szállítmány tulajdonosát börtönbe vetették és óriási büntetést kell majd fizetnie.

A szívbetegségek és az érlemeszesedés kezelésében, gyakran kitűnő szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz azáltal, hogy már egy fél pohárral bevéve is minden erőlködül nélkül igen könnyű széketet biztosít és az anyagcsereforgalmat jótékonyan befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

A méhméreg baktériumölő hatása. A méhméregnek a reumatikus fájdalmakat csillapító hatása már régen ismeretes és forapin néven kenőcs vagy befecskendezés alakjában az orvostudomány már régóta használja. A méhméreg nagyrészt organikus anyagokból, ezenkívül pedig tryptophanból, chilinből, glicerinből, foszforsavból és palmitinsavból áll. A reumakezelésen kívül a gyógyításban vérfeloldó hatásánál fogva is szerepet játszott eddig, melyet a saponinokkal való rokonságára lehet visszavezetni. A saponinok azonban a mikroorganizmusokat, így a baktériumokat is gyors növekedésre ösztönzik, ezért szakkörökben nagy feltűnést keltett, hogy Schmidt-Lange doktor, a müncheni egyetem higiéniai intézetének kutatója megállapította, hogy a méhméregnek a rokonság ellenére baktériumölő hatása is van. Mint a bakteriológiában szokásos tenyésztelepeken végzett kísérletekből világosan kiderült, a méhméreg elsősorban a staphylokokuszok és Streptokokuszok életképességére van világos kedvezőtlen befolyással, míg a főképpen a bélben tanyázó coli-baktériumokra kevésbé.

40 éves a berlini színház történelmi társaság. A berlini színház történelmi társaság, mely Popitz professzor államminiszter vezetése alatt a berlini egyetem színi tudományi intézetével szoros együttműködésben végzi munkáját ebben a hónapban ünnepli fennállásának 40 éves évfordulóját. A társaság kiadványainak száma eléri az 52 kötetet.

Német, dán és norvég halászlásati együttműködés. A német, dán és norvég tengeri halászlásati szoros együttműködése nemcsak az új halászlásati területeken kifejlődött tevékenysége folytán eredményes, hanem a felesleg eladása és az ipari feldolgozás szempontjából is. Ellentétben azon általános feltevésével, hogy a német tengeri halászlásati háború alatt nem fokozható, mert a német halászhajókat nem bocsáthatják teljes számban a halászlásati céljaira. Németországban minden idevonatkozó lépést megtettek, hogy az ország haléllátását biztosítsák és javítsák. Ezzel kapcsolatban fontossá vált egy halászlásati kérdésben jártas bizottság felállítása, melyet egy német bankintézet, továbbá a német tengeri halászlásati képviselőinek támogatásával létesítettek. (MNK)

Az új lisztadag: hetenkint 40 deka

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a finomliszt-fejadag újabb megállapításáról. A rendelet a finomliszt-fejadagot akként állapítja meg, hogy az eddig szelvényenként 50 deka kiszolgáltatót finom liszt

helyett szelvényenként 40 deka finom lisztet lehet kapni, azaz az eddigi havi 2 kilogrammos fejadag helyett ezentúl havonta 160 deka lesz a fejadag. A finomliszt fejadagjának ez az újabb megállapítása május 1-től kezdve érvényes.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közleményei

A SZEGEDI KAMARA VÉLEMÉNYEZŐ BIZOTTSÁGA ÁPRILIS HÓ 30-ÁN ÜLÉST TART

A szegedi kereskedelmi és iparkamara véleményező bizottságát dr. Kocsondy Gyula miniszteri biztos április hó 30-án, csütörtökön délelőtt 10 órára ülésre hívta össze. Az ülés napirendje a következő: 1. A miniszteri biztos megnyitja. 2. Jelentés a kamara 1942 évi február-március havi működéséről. Előadó: dr. Demény Alajos főtitkár. 3. Kamarai nap a Közellátási Miniszter Urnál április hó 23-án. Előadó: dr. Demény Alajos főtitkár. 4. Az ipartestületi hálozat kiépítése Bács-Bodrog vármegyében. Előadó: dr. Cserny Mihály titkár. 5. A nagy kereskedői iparigazolványok kiadása. Előadó: dr. Gyuris István titkár. 6. A bormagy kereskedelem átállítása. Előadó: dr. Szekeres Ferenc segédfogalmazó. 7. A vaskereskedelem átállítása. Előadó: dr. Lengyel István segédfogalmazó. 8. Adóügyek. Előadó dr. Demény Alajos főtitkár.

a) Az adófelszámolási bizottságok megalkotása a visszafoglalt Bács-Bodrog vármegyében.

b) A behajthatatlan követelések kérdése a visszafoglalt Délvidéken. 9. Az ipartestületek anyagi támogatása az anyagellátási ügyek intézésével kapcsolatosan. Előadó: dr. Tamás Miklós segédfogalmazó. 10. Indítványok és javaslatok.

RÁDIÓ FORGALOMBAHOZÓI ENGEDÉLY VISSZAVONÁSA ESETÉN A MEGMARADT KÉSZLETEK ÉRTÉKESÍTÉSE

A zsidótörvény hatálya alá tartozó rádiókereskedők postai engedélyt a közel múltban visszavonták, ennek következtében ezek az iparosok (kereskedők) rádiókészülékeknek és ezek lényeges alkotórészeinek iparszerű előállításával vagy forgalomba hozatalával az illetékes postai szervnek az engedély visszavonását tartalmazó határozatában megjelölt időponttól kezdve jogszzerűen nem foglalkozhatnak. Ezeknek az iparosoknak (kereskedőknek) feltehetőleg bizonyos árukészlete maradt. A 23528/1942. sz. K.K.M. rendelet szerint ezek az iparosok és kereskedők a raktárükön maradt készletet kizárólag megfelelő iparjogositvánnyal és postai engedéllyel rendelkező szakmabeli iparosnak (kereskedőnek) adhatják el és másnak nem adhatnak el semmit. Aki ezen rendelkezés ellen jár el, kihágás miatt szigorúan meg lehet büntetni.

AZ ÖRÖKBEOFAGADOTT KISKORUAK IPARUZÉSE

Az örökbefogadott kiskorúak iparuzésével kapcsolatban a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 16.032/1942. sz. alatt körrendeletet adott ki, hogy a zsidótörvény végrehajtása során észlelhető visszaéléseket meggátolja. A körrendelet szerint:

»Ha az iparhatóságokhoz az iparnak (kereskedésnek) örökbefogadott kiskorú jogán való folytatása iránt bejelentés érkezik, minden esetben vizsgálni kell; hogy a bejelentés nem olyan személy iparuzését kívánja-e lehetővé tenni, aki a hatályos jogszabályok szerint iparjogositványt nem kapna. Ha a bejelentés ilyen személy iparuzésének biztosítását célozza, a bejelentést csak akkor szabad tudomásul venni, ha az örökbefogadási szerződésben az örökbefogadós szükségességét valamilyen különös körülmény indokolja. Ha ilyen különleges indok nincsen, a bejelentés tudomásul vételét meg kell tagadni azzal az indoklással, hogy az az 1939 IV. törvénycikk kijátszását célozza.»

Háborús gazdasági hírek

INFLÁCIÓS GONDOK AMERIKÁBAN

(MN) Stockholmból érkező hírek szerint az amerikai kormány az inflációs-veszély leküzdésére újabb radikális rendszabályok tervével foglalkozik. Hogy adóemelésre ismét sor kerül-e, egyelőre nem lehet megállapítani. Henderson államkormánybiztos és más szakemberek azonban mindenesetre teljes tekintélyüket vetik latba az adóemelés érdekében. Sok hang követeli a kis kereskedelmi árak közvetlen ellenőrzésének bevezetését is.

ÖTÉVES GYAPOTTERMELESI TERV JAPÁNBAN

(MN) A japán hadügyminisztérium 30 szakember bevonásával értekezletet rendezett az előkészítés alatt álló öt éves gyapottermelési terv részleteinek megbeszélésére. Az öt éves terv feladata az egész keletázsiai gazdasági tér gyapotszükségletének biztosítása. A végrehajtási utasítások kidolgozására a tudomány, ipar és tőke képviselőiből külön bizottság alakult.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN IS KEDVEZŐTLENUL ITÉLIK MEG A DÉLAMERIKAI KULKERESKEDELEM JOVÓJÉT

(MN) Az »United Press« washingtoni jelentése szerint az amerikai külpolitikai társaság vizsgálatai arra a megállapításra vezettek, hogy a háborús viszonyok, különösen pedig az állandóan növekvő hájótérhiány következtében Észak- és Dél-Amerika kereskedelmi forgalma mindkét irányban szükségszerűleg össze fog szorogni. Ennek további következménye előreláthatólag a délamerikai munkanélküliség emelkedése és az Egyesült Államok iránti rokonszenv csökkenése lesz. A vizsgálatokban utalás történt arra is, hogy a délamerikai nyersanyagkivitel egyoldalú irányítása a latinamerikai államok gazdasági életében a háború után is kedvezőtlenül fogja éreztetni hatását.

SPORT

««OO»»

Ujvidéken rendezik meg a Hősök karddöntő emlékversenyét

A legmagasabb fővédnöki tisztséget a Kormányzó és a Kormányzóhelyettes vállalták

A magyar vívás elsőségét kiverekedő, s a harctéren hősihalált halt vívóink emlékének szentelt már 1921 óta a MAC minden évben a Hősök vívóversenyét, hogy a magyar vívótársadalom megemlékezzék a példát mutató vívónagyságainkról: Békessy Béla huszárszázadosról, Borsay Jenő hadnagyáról, Szarvassy György századosról, Szántay Jenő huszárszázadosról és Zulauszyk Béla őrnagyáról, akik az első világháború kitörésekor azonnal a harctérre indultak s ott hősi halált haltak. Ez a verseny egyben a szerencsétlenül járt vitéz Tersztyánszky Odön ezredes, világbajnok és a háborús betegsége miatt kora ifjúságában elhunyt magyar törvívóbajnok, Lichtenekert István dr. emlékversenye is.

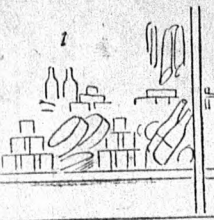
A MAC a magyar vívótársadalom örömnepét óhajtotta megtartani azzal, hogy a »MAC-hősök« versenyét a Felvidék részének visszatérése öröme 1939 május hó 14-én Kassán, az Erdélyi részek visszacsatolásának megünnepléseként 1941 június 22-én Kolozsvárott rendezte meg, e városok katonai politikai, társadalmi és sport vezető kimagasló egyéniségeinek közreműködésével és támogatásával.

Ebben az évben a MAC a délvidéki részek felszabadulásának megünneplésére május hó 3-án vasárnap Ujvidéken rendezte a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetséggel karöltve a Hősök versenyének karddöntőversenyét.

A MAC felkérésére a legmagasabb fővédnöki tisztséget Horthy Miklós kormányzó és Horthy István kormányzóhelyettes

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Auswahl. Das Geschäft ist nicht billig, doch die Qualität muss man bezahlen. Das glaube ich auch.

Ich bin erst jetzt hierher übersiedelt und kenne mich noch nicht aus. Ist das Geschäft dort drüben ein besseres? Sie haben eine schöne Auslage. Sie können dort mit Vertrauen einkaufen, sie haben gute Waren und viel

Csak most költöztem ide, nem vagyok ismerős. Az jobb üzlet odaát? Szép kirakata van. Ott bizalommal vásárolhat. Jó árjuk van és nagy választékuk. Nem olcsó üzlet, de a minőséget meg kell fizetni.

Én is úgy gondolom.

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

vállalta. A vívók és kísérők valószínűleg május 2-án hajóval mennek Ujvidékre.

Gimnázium-Kereskedelmi 2:0 (1:0)

A Magassy-Seewald serlegért folyt a mérkőzés, amely megérdemelten a gimnázium válogatott csapatának győzelmével végződött. A két csapat felállítása a következő volt:

Gimnázium: Szalai, Radanovits, Fernbach, Várszeghy, Zacsék, Lukics, Masirevits, Kacsanszki, Strüber, Kovacsevics, Szabadka.

Kereskedelmi: Mrgyanov, Filippi, Kordély, Rumbach, Geba, Kucs, Vörös, Haméder, Kiss, William, Magyarai.

Az első gól a 16. percben esett Masirevics révén. A szünet után a 27. percben kőt ki a második gól a kereskedelmisták hálójában.

A mérkőzés váratlan nagyiramu, szép férfias sportot hozott. Helyenként a bíró hiábából, eldurvult, de a sportszerűtlenség határát alig lépte át. A győztes csapat leg-

jobb tagja, egyszermind a mezőnylegjobb játékos Szalai kapus volt. Szalai feladata magaslatán állva, hibátlanul végezte feladatát. Dicséretre méltó Szabadka lelkes küzdő képessége és tudása és a fáradhatatlan Zacsék játéka. Mindemellett mindenki lelkesen küzdött és átlagon felül játszott. A vesztesek közül különösen Geba és Kiss fogott ki jónapot és Magyarai említésre méltó. A Győztes csapat mellett feltétlenül meg kell említeni Kovács Géza gimn. testnev. tanárt is ki annyi lelkesedést tudott önteni úgy a játékosokba, mint a szurkolókba, hogy azok, jó erőnlétük mellett is győzelem jegyében kezdték a mérkőzést.

A gimnázium növendékei ezzel a győzelemmel egy évig a »Magassy-Seewald« vándordíj védői lett.

ASZTALITENISZ

Kulai KALOT—Ujverbázi Leventék 7:3

Jók voltak Eper (Kula) és Bencze (Ujverbász) A mérkőzést nagyszámu érdeklődő nézte végig. A visszavágó mérkőzést vasárnap játsszák le Ujverbászon.

A rejtélyes talizmán (32)

IRTA: CLEM YORE

Az egyik asztalon ott feküdt az uiságból kitépelt lap, amelyet Murdock ellopott. Amikor ezt meglátta, újra elfogta a düh. Julie Marie ezt titokban őrizte az asztala fiókjában. Lehetséges-e, hogy a lány?... Megőrizte az arcképét!

Amint az arcképét meglátta, a következtetései egyszerre összeomlottak. Valamit érzett a torkában. Újra átiarta a félelem kísérteties érzése, amely már annyszor vett rajta erőt. Saját arcának a látása úgy hatott rá, mintha ezek az arcvonások gunvosan néznének rá.

Kivülről kutyák ugatása hallatszott be és a szántalp érces zöreje, a fák nyikorgása, majd nevetés és hangos beszéd.

— Isteneimre, a püspök! — kiáltotta Moreau. — Megdönti még a pokol rekordját is Smith telepe és az én házam közt. Mennyi idő alatt tette meg az utat?

— Valamivel kevesebb, mint hat óra volt az egész... Gondolkoztam és elhatároztam, hogy nem város ma estig. Hol van Julie Marie?

— Jöjjön velem. Majd beszélünk odabenn. Jim az ajtóra nézett mereven és amikor látta, hogy kinyílik, úgy tűnt fel, mintha végtelen idő telt volna el addig, amíg meglátta annak a férfiúnak az arcát, akit már oly rég kívánt látni.

Belépett Pierre, és nyomában jött Fleming püspök.

A püspök hatalmas termetű férfi volt, csaknem teljesen betöltötte az ajtónyílást. Hó lepte el a ruháját, a bajuszát és a bundája kucsmáját ellepte a jég. A belépése egészen színpadiasan hatott.

De hát az arca!

Jimet ez lepte meg a legjobban. Erről a férfiről tudta, hogy legalább hatvan éves és úgy néz ki, mintha alig negyvenéves volna.

Nagy, tág, vidám nézésű szemeiből fiatalos erő sugárzott feléje.

Egy pillanatil sem várt arra, hogy Pierre bemutassa a fiút.

— Jim, fiam. — mondotta élénken — úgy áll ott és néz rám, ahogy az atyja nézett, amikor velem először találkoztam. Üdvözlöm.

Jim megragadta a pap kezét és szinte feljajdult, amint a hatalmas markával megszorította a kezét.

— Örülök, hogy találkozhattam önnel, uram. — Hol volt, amióta Seattle-ből távozott? — Észak-Kanadában, a kutyaszánnal barárgoltam.

— Hallotta már a jó hírt? — Semmit sem tudok.

— Legg Alonzo nem halt meg. Megoperálták és kivették a golyót a fejéből. Az első kijelentése tisztázta a helyzetet, már tudniillik, amennyiben a rendőrséget érdekelte. Elmondotta, hogy véletlenül önmaga lőtt magára.

Jim körül forgott a világ.

Elsápadt és az aika széle remegett.

Pierre az aítőhoz rohant.

— Leon, hozza ide Murdockot — kiáltotta ki.

Azután így szólt:

— Püspök uram, miért mondja el az ilyen nagyszerű hírt olyan váratlanul. Látja, szegény fiu majdnem elájult, mint valami vénasszony. De látszott, hogy a francia is hihetetlen megkönnyebbülést érzett.

X. FEJEZET.

Amilyen megrázóan hatott Jimre a püspök hirtelen megjelenése, a jelenléte úgy hatott rá, mintha a béke költözött volna a lelkébe.

Mellette kedves látvány volt az öreg Piermosolygott és megveregette a vállát.

Jim hirtelen ráeszmélt, hogy nem csuda, ha ennek a férfinak a hatalma Európa felénél nagyobb területre kiterjed.

Ez a férfi maga volt az élő csillapítószér.

Mellette kedves látvány volt az öreg Pierre, amint Fleming püspök körül forgolódott, leverte a havat a ruhájáról és közben furcsa hangokat hallatott:

— Ugy örülök, hogy itt van! Ez igazán nagy szerű! Most aztán Murdock elmehet a pokolba!

— Jim, emberelie meg magát — szólt a püspök — nems szabad, hogy a jó hír így leverie a lábáról!

— Olvan lány a lelkem, mint a vaj. Nem is tudja, hogy milyen végtelen megkönnyebbülést érzek. És hogy milyen végtelenül jóleső érzés, hogy ön mellett lehetek.

Fleming tréfásan félretolta az utjából.

— Fiam, ne érzelegien, hiszen olvan erős.

mint egy bika, — mondta — Pierre, fogja meg a karját. Olyan, mint az acél. Hogy is gondolhattott arra, hogy le akarják tartóztatni.

— Törölje le a bajuszát, — mondta Pierre és törülközőt nyújtott át Fleming püspöknek — a hóvíz végigfolyik az arcán. Bizony Isten, én is egészen megrendültem, amikor ezt a jó hírt hallottam. Püspök ur, Murdock megtalálta azt a seattlei újságot — rámutatott az asztalon fekvő újságlapra — amelyik Julie Marie asztala fiókjában volt. És ez a gazfickó, ez a Murdock, el akarta fogni Jimet, hogy kikényszerítse belőle az atyja által felfedezett aranytelep hollétének a titkát. Azzal fenyegette meg, hogy ha ezt nem árulja el, átadja a rendőrségnek.

— Sok mindent hallottam, — felelte Fleming püspök — amikor Julie Marie visszatért Seattle-ből. Megmutatta nekem az újságot is. Eppen ez az újságból kivágott lap indított arra, hogy Seattlebe visszatérjek. „Napsugár” Jimmel egy hónappal a halála előtt találkoztam.

— Julie Marie megmutatta önnek ezt az újságot?

— Igen. Ezzel a vöröshaju fiuval közvetlen az elutazása előtti napon találkozott.

— Mit mondott?

— Erre nem akarok felelni. De a vörös haja tetszett neki.

Pierre dörgő hahotában tört ki.

Folytatása következik)

Apróhirdetések

A szállítási nehézségekre való tekintettel SZÉN, KOKSZ ÉS FASZÉN szükségletét már most szerezze be. Előjegyzéseket elfogad

KISS PÁL ÉS TÁRSAI

tüzifa és szénnagykereskedő, Szent István ut 7, a-1634

Butorozott szoba-előszoba kiadó, május 1 től. Érdeklődők kiadóhivatalba irjanak. 1653 F

Villanyszerelést-iaitást legolcsóbban: Gaul Józsefnél, Híttér körút 14 alatt. a-1654

Telefonszámunk 2-07.

Hálószoba butor elköltözés miatt eladó. Eötvös Lőránt u. 16. Falcione telep. a-1654

SPORT

««Oo»»

Ujvidéken rendezik meg a Hősök karddöntő emlékversenyét

A legmagasabb fővédnöki tisztséget a Kormányzó és a Kormányzóhelyettes vállalták

A magyar vivás elsőségét kiverekedő, s a harctéren hősihalált halt vívóink emlékének szentelti már 1921 óta a MAC minden évben a Hősök vívóversenyét, hogy a magyar vívótársadalom megemlékezzék a példát mutató vívónagyságainkról: Békessy Béla huszárszázadosról, Borsay Jenő hadnagyról, Szarvassy György századosról, Szántay Jenő huszárszázadosról és Zulausky Béla őrmagyról, akik az első világháború kitörésekor azonnal a harctérre indultak s ott hősi halált haltak. Ez a verseny egyben a szerencsétlenül járt vitéz Tersztyánszky Odön ezredes, világbajnok és a háborús betegsége miatt kora ifjúságában elhunyt magyar törvívóbajnok, Lichtenekert István dr. emlékversenye is.

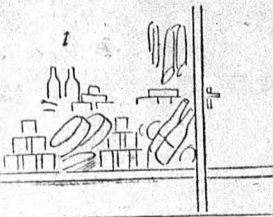
A MAC a magyar vívótársadalom örömnepét óhajtotta megtartani azzal, hogy a »MAC-hősök« versenyét a Felvidék részeinek visszatérése öröme 1939 május hó 14-én Kassán, az Erdélyi részek visszacsatolásának megünnepléseként 1941 június 22-én Kolozsvárott rendezte meg, e városok katonai politikai, társadalmi és sport vezető kimagasló egyéniségeinek közreműködésével és támogatásával.

Ebben az évben a MAC a délvidéki részek felszabadulásának megünneplésére május hó 3-án vasárnap Ujvidéken rendezte a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetséggel karöltve a Hősök versenyének karddöntőversenyét.

A MAC felkérésére a legmagasabb fővédnöki tisztséget Horthy Miklós kormányzó és Horthy István kormányzóhelyettes

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Auswahl. Das Geschäft ist nicht billig, doch die Qualität muss man bezahlen. Das glaube ich auch.

Ich bin erst jetzt hierher übersiedelt und kenne mich noch nicht aus. Ist das Geschäft dort drüben ein besseres? Sie haben eine schöne Auslage. Sie können dort mit Vertrauen einkaufen, sie haben gute Waren und viel

Csak most költöztem ide, nem vagyok ismerős. Az jobb üzlet odaát? Szép kirakata van. Ott bizalommal vásárolhat. Jó

árjuk van és nagy választékuk. Nem olcsó üzlet, de a minőséget meg kell fizetni.

Én is úgy gondolom.

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

vállalta. A vívók és kísérők valószínűleg május 2-án hajóval mennek Ujvidékre.

Gimnázium-Kereskedelmi 2:0 (1:0)

A Magassy-Seewald serlegért folyt a mérkőzés, amely megérdemelten a gimnázium válogatott csapatának győzelmével végződött. A két csapat felállítása a következő volt:

Gimnázium: Szalai, Radanovits, Fernbach, Várszeghy, Zacsék, Lukics, Masirevics, Kacsanszki, Strüber, Kovacevics, Szabadka.

Kereskedelmi: Mrgyanov, Filippi, Kordey, Rumbach, Geba, Kucs, Vörös, Haméder, Kiss, Willim, Magyarai.

Az első gól a 16. percben esett Masirevics révén. A szünet után a 27. percben kőti ki a második gól a kereskedelmisták hálójában.

A mérkőzés váratlan nagyiramu, szép férfias sportot hozott. Helyenként a bíró hibájából, eldurvult, de a sportszerűtlenség határát alig lépte át. A győztes csapat le-

jobb tagja, egyszersmind a mezőnylegjobb játékos Szalai kapus volt. Szalai feladata magaslatán állva, hibátlanul végezte feladatát. Dicséretre méltó Szabadka lelkes küzdő képessége és tudása és a fáradhatatlan Zacsék játéka. Mindemellett mindenki lelkesen küzdött és átlagon felül játszott. A vesztesek közül különösen Geba és Kiss fogott ki jónapot és Magyarai említésre méltó. A Győztes csapat mellett feltétlenül meg kell említeni Kovács Géza gimn. testnev. tanárt is ki annyi lelkesedést tudott önteni úgy a játékosokba, mint a szurkolókba, hogy azok, jó erőnlétük mellett is győzelem jegyében kezdték a mérkőzést.

A gimnázium növendékei ezzel a győzelemmel egy évig a »Magassy-Seewald« vándordíj védői lett.

ASZTALITENISZ

Kulai KALOT—Ujverbászi Leventék 7:3

Jók voltak Eper (Kula) és Bencze (Ujverbász) A mérkőzést nagyszámú érdeklődő nézte végig. A visszavágó mérkőzést vasárnap játsszák le Ujverbáson.

A rejtélyes talizmán (32)

IRTA: CLEM YORE

Az egyik asztalon ott feküdt az újságból kitépelt lap, amelyet Murdock ellopott. Amikor ezt meglátta, újra elfogta a düh. Julie Marie ezt titokban őrizte az asztala fiókjában. Lehetséges-e, hogy a lány?... Megőrizte az arcképét!

Amint az arcképet meglátta, a következtései egyszerre összeomlottak. Valamit érzett a torkában. Újra átiarta a félelem kísérteties érzése, amely már annyszor vett rajta erőt. Saiát arcának a látása úgy hatott rá, mintha ezek az arcvonások gunyosan néznének rá.

Kívülről kutyák ugatása hallatszott be és a szántalp érces zöreje, a fék nyikorgása, majd nevetés és hangos beszéd.

— Istenemre, a püspök! — kiáltotta Moreau. — Megdönti még a pokol rekordját is Smith telepe és az én házam közt. Mennvi idő alatt tette meg az utat!

— Valamivel kevesebb, mint hat óra volt az egész... Gondolkoztam és elhatároztam, hogy nem város ma estig. Hol van Julie Marie?

— Jöjjön velem. Majd beszélünk odabenn. Jim az ajtóra nézett mereven és amikor látta, hogy kinviliik, úgy tűnt fel, mintha végtelen idő telt volna el addig, amíg meglátta annak a férfiúnak az arcát, akit már oly rég kívánt látni.

Belépett Pierre, és nyomában jött Fleming püspök.

A püspök hatalmas termetű férfi volt, csaknem teljesen betöltötte az ajtónylást. Hó lepte el a ruháját, a bajuszát és a bundája kucsmáját ellepte a jég. A belépése egészen szinpadiasan hatott.

De hát az arca!

Jimet ez lepte meg a legjobban. Erről a férfiról tudta, hogy legalább hatvan éves és úgy néz ki, mintha alig negyvenéves volna.

Nagy, tág, vidám nézésű szemeiből fiatalos erő sugárzott feléje.

Egy pillanatil sem várt arra, hogy Pierre bemutassa a fiut.

— Jim, fiam. — mondotta élénken — úgy áll ott és néz rám, ahogy az atyja nézett, amikor vele először találkoztam. Udvözlöm.

Jim megragadta a pap kezét és szinte feljajdult, amint a hatalmas markával megszorította a kezét.

— Örülök, hogy találkozhattam önnel, uram. — Hol volt, amióta Seattle-ből távozott? — Észak-Kanadában, a kutvaszánnal barárgoltam.

— Hallotta már a jó hírt?

— Semmit sem tudok.

— Legg Alonzo nem halt meg. Megoperálták és kivették a golyót a fejéből. Az első kijelentése tisztázta a helyzetet, már tudniillik, amennyiben a rendőrséget érdekelte. Elmondotta, hogy véletlenül önmaga lőtt magára.

Jim körül forgott a világ.

Elsápadt és az ajka széle remegett.

Pierre az ajtóhoz rohant.

— Leon, hozza ide Murdockot — kiáltotta ki.

Azután így szólt:

— Püspök uram, miért mondja el az ilyen nagyszerű hírt olyan váratlanul. Látja, szegény fiu majdnem elájult, mint valami vénasszony.

De látszott, hogy a francia is hihetetlen megkönnyebbülést érzett.

X. FEJEZET.

Amilyen megrázóan hatott Jimre a püspök hirtelen megjelenése, a jelenléte úgy hatott rá, mintha a béke költözött volna a lelkébe.

Mellette kedves látvány volt az öreg Piermosolygott és megveregette a vállát.

Jim hirtelen ráeszmélt, hogy nem csuda, ha ennek a férfinak a hatalma Európa felénél nagyobb területre kiterjed.

Ez a férfi maga volt az élő csillapítószér.

Mellette kedves látvány volt az öreg Pierre, amint Fleming püspök körül forgolódott, leverte a havat a ruhájáról és közben furcsa hangokat hallatott:

— Úgy örülök, hogy itt van! Ez igazán nagy szerül! Most aztán Murdock elmehet a pokolba!

— Jim, emberelje meg magát — szólt a püspök — nems zabad, hogy a jó hír így leverie a lábáról!

— Olvan lány a lelkem, mint a vaj. Nem is tudja, hogy milyen végtelen megkönnyebbülést érzek. És hogy milyen végtelenül jóleső érzés, hogy ön mellett lehetek.

Fleming tréfásan félretolta az utjából.

— Fiam, ne érzelegjen, hiszen olvan erős,

mint egy bika. — mondta — Pierre, fogja meg a karját. Olyan, mint az acél. Hogy is gondolhatott arra, hogy le akarják tartóztatni.

— Törölje le a bajuszát. — mondta Pierre és törülközőt nyújtott át Fleming püspöknek.

— a hóviz végiefolvik az arcán. Bizony Isten, én is egészen megrendültem, amikor ezt a jó hírt hallottam. Püspök ur, Murdock megtalálta azt a seattlei újságot — rámutatott az asztalon fekvő újságlapra — amelyik Julie Marie asztala fiókjában volt. És ez a gazfickó, ez a Murdock, el akarta fogni Jimet, hogy kikényszerítse belőle az atyja által felfedezett aranvtelen hollétének a titkát. Azzal fenyegette meg, hogy ha ezt nem árulja el, átadja a rendőrségnek.

— Sok mindent hallottam, — felelte Fleming püspök — amikor Julie Marie visszatért Seattle-ből. Megmutatta nekem az újságot is. Eppen ez az újságból kivágott lap indított arra, hogy Seattlebe visszatérjek. „Napsugár” Jimmel egy hónappal a halála előtt találkoztam.

— Julie Marie megmutatta önnek ezt az újságot?

— Igen. Ezzel a vörshaju fiúval közvetlen az elutazása előtti napon találkozott.

— Mit mondott?

— Erre nem akarok felelni. De a vörös hajú tetszett neki.

Pierre dörgő hahotában tört ki.

Folytatása következik)

Apróhirdetések

A szállítási nehézségekre való tekintettel

SZÉN, KOKSZ ÉS FASZÉN

szükségletét már most szerezze be. Előjegyzéseket elfogad

KISS PÁL ÉS TÁRSAI

tüzifa és szénagykereskedő. Szent István ut 7, a-1634

Butorozott szoba-előszoba kiadó, május 1 től. Érdeklődők kiadóhivatalba irjanak. 1653 F

Villanyszerelés-javítást legolcsóbban: Gaul Józsefnél, Hífler körú 14 alatt. a-1654

Telefonszámunk 2-07.

Hálószoba butor elköltözés miatt eladó. Eötvös Lóránt u. 16. Falcione telep. a-1654